

Den 29. juni 2022
FVM 182

GRUNDMOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om delegeret forordning om supplerung af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/848 for så vidt angår anvendelsen af ikke-økologisk proteinfoder til økologiske husdyr som følge af Ruslands invasion af Ukraine (delegeret retsakt)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag til en delegeret forordning om udvidelse af økologiforordningens katastrofebestemmelse til at omfatte forsyningsproblemer skabt af krigen i Ukraine (delegeret retsakt). Med forslaget giver Kommissionen mulighed for, at medlemsstaterne formelt kan anerkende en katastrofesituation på baggrund af krigen i Ukraine, og undtagelsesvist tillade brugen af op til 5 pct. ikke-økologisk proteinfoder i foderet til voksne økologiske grise og fjerkræ. Tilladelsen kan gives for en midlertidig periode på maksimalt 12 måneder. Forslaget er fremsat på baggrund af, at der under normale omstændigheder er en relativt stor import af økologisk proteinfoder til EU fra Ukraine, og at der er opstået udfordringer med forsyningen. Den delegerede retsakt vurderes ikke at have konsekvenser for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU. Regeringen kan støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede retsakt, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Baggrund

Kommissionen har den 27. juni 2022 fremsat forslag til en delegeret forordning om supplerung af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/848 for så vidt angår anvendelsen af ikke-økologisk proteinfoder til økologiske husdyr som følge af Ruslands invasion af Ukraine.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 22 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2018/848, der bemyndiger Kommissionen til at fastlægge kriterier og særlige regler for situationer, der kan betegnes som katastrofesituationer, eventuelle undtagelser, og hvordan medlemsstaterne skal behandle sådanne katastrofesituationer. Kommissionen har tidligere udmøntet artikel 22 i forordning 2020/2146 af 24. september 2020, der beskriver kriterier, regler og undtagelser. Forordningen tager dog ikke højde for, at den russiske invasion af Ukraine kan betragtes som en katastrofesituation.

Forslaget er vedtaget af Kommissionen med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets forordning som en delegeret retsakt (TEUF artikel 290). Den delegerede retsakt kan kun træde i kraft, hvis Europa-Parlamentet eller Rådet ikke gør indsigelse inden for en frist på to måneder. Fristen for indsigelse kan

forlænges med to måneder efter anmodning fra enten Europa-Parlamentet eller Rådet. Europa-Parlamentet træffer beslutning om indsigelse med absolut flertal. Rådet træffer beslutning om indsigelse med kvalificeret flertal.

Rådssekretariatet forventes at sætte en frist for eventuel første indsigelse i Rådet til midten af juli 2022.

Formål og indhold

Med forslaget giver Kommissionen mulighed for, at medlemsstaterne formelt kan anerkende katastrofesituationer på baggrund af Ruslands invasion af Ukraine. Forslaget muliggør, at kravet i økologiforordningen om, at der udelukkende anvendes økologisk foder til voksne økologiske grise og fjerkræ, kan fraviges. Forslaget giver på den baggrund adgang til en særlig undtagelse, hvor op til 5 pct. ikke-økologisk proteinfoder kan indgå i foder til voksne økologiske grise og fjerkræ i en midlertidig periode, der maksimalt kan vare 12 måneder. Unge økologiske grise og fjerkræ kan i forvejen generelt fodres med 5 pct. ikke-økologisk proteinfoder. Med forslaget udvides denne adgang midlertidigt til også at omfatte voksne grise og fjerkræ. Forslaget er fremsat på baggrund af, at der under normale omstændigheder er en relativt stor import af økologisk proteinfoder fra Ukraine til EU, og at der i forbindelse med krigen er konstateret problemer med at få forsyninger frem til EU.

Økologiforordningen indeholder i forvejen adgang til brug af undtagelser i forbindelse med katastrofesituationer som blandt andet tørke og oversvømmelse. Kommissionen ønsker at udvide katastrofesituationsbegrebet til at omfatte situationen med Ruslands invasion af Ukraine.

Der er ikke aktuelle indrapporteringer om, at danske økologiske producenter af voksne grise og fjerkræ står i en kritisk foderforsyningsituation. Situationen ændres dog løbende, blandt andet på grund af svingende forsyningsikkerhed og det kan ikke afvises, at en kritisk situation vil opstå. Her vurderes situationen for æglæggende fjerkræ særlig følsom.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt den delegerede retsakt.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget, og skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget vurderes ikke at medføre nævneværdige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

Sagen har været i høring på høringsportalen.

Landbrug & Fødevarer bakker op om Kommissionens forslag, der formelt anerkender en katastrofesituation på baggrund af Ruslands invasion af Ukraine, og giver mulighed for via dispensation og i en afgrænset periode at tildele op til 5 pct. ikke-økologisk protein til alle enmavede dyr.

Økologisk Landsforening støtter Kommissionens forslag om muligheden for, at medlemsstater kan anerkende situationen omkring forsyning af økologisk proteinfoder som en katastrofe jævnfør Kommissionens delegerede forordning 2020/2146, såfremt følgende dele af forslaget fastholdes i den endeligt vedtagne tekst:

- dispensation fra krav om 100 pct. økologisk proteinfoder kommer til at gælde for ikke-unge svin og fjerkræ, men ikke til køer og kødkvæg
- dispensationen kun gives på baggrund af udfordringer med forsyning, ikke på baggrund af stigende priser på økologisk proteinfoder
- dispensationen til brug af ikke-økologisk proteinfoder dækker op til 5 pct. af det samlede proteinfoderforbrug, og at
- dispensation gives i op til, men ikke længere end 12 måneder.

Landbrugsstyrelsen bemærker, at på nær kriteriet med stigende priser på økologisk proteinfoder, er de øvrige kriterier specifikt gengivet i Kommissionens udkast til retsakt. Kommissionen har dog klart pointeret over for medlemsstaterne, at udfordringer med forsyning på baggrund af stigende priser, ikke vil kunne anerkendes som en katastrofesituation.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Medlemsstaterne forventes generelt at være positive over for den delegerede retsakt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Med den delegerede retsakt sikres, at proteinforsyningen til økologiske voksne grise og fjerkræ kan opretholdes, hvis der opstår en kritisk foderforsyningsituation. En korrekt proteinforsyning kan endvidere have betydning for dyrenes velfærd. Regeringen kan på den baggrund støtte, at Rådet ikke gør indsigelse mod udstedelsen af den delegerede forordning, og vil 8 dage fra oversendelsen af nærværende notat lægge dette til grund.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.